

8. 11. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Regresy zahraničních sociálních pojistitelů

Nejvyšší soud České republiky ve svém rozsudku sp. zn. 25 Cdo 3215/2021, ze dne 17. 5. 2022, rozhodl v námi zastupované věci o doposud ne jednoznačně judikované otázce, jak je to s regresními nároky zahraničních sociálních pojistitelů, a to jak vůči českým pojistitelům odpovědnosti z provozu motorových vozidel, tak vůči samotným škůdcům.

S ohledem na dikci §6 odst. 2 zákona č. [168/1999](#) Sb., zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel, je zřejmé, že má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému

- a. způsobenou újmu vzniklou ublížením na zdraví nebo usmrcením,
- b. účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete a způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat,
- c. ušlý zisk,
- d. účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c); v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 nebo neoprávněného odmítnutí anebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojistitelem.

Jak se ale postupuje v případě tzv. regresu vůči dalším osobám? Regres můžeme definovat jako právo požadovat po třetí osobě náhradu za (vlastní) poskytnuté plnění (např. plnění z HAV - havarijního pojištění, náklady léčení apod.).

Regresní nárok vůči českému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel

O regres jde také v případě, kdy zahraniční (či tuzemský) sociální pojistitel vyplatil oprávněné osobě dávku z titulu důchodového pojištění, načež se následně rozhodl nárokovat náhradu za vyplacenou dávku vůči odpovědnostnímu pojistiteli škůdce. Touto situací se přitom zabýval Nejvyšší soud již ve svém rozsudku sp. zn. 25 Cdo 589/2020, ze dne 26. 1. 2022, když s odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1011/21, ze dne 29. 11. 2021, dospěl k závěru, že *...zahraniční sociální pojistitel, který podle národního předpisu země, v níž působí, poskytl invalidní důchod osobě zraněné při dopravní nehodě na území ČR, nemá přímý nárok na pojistné plnění za vyplacené částky proti českému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel.* Dle mínění Nejvyššího soudu tak není možné, aby se zahraniční sociální pojistitel domáhal svých nároků vůči českému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel přímo, jinými slovy, **regresní nárok zahraničního sociálního pojistitele vůči českému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel dán není.** Tento závěr Nejvyššího soudu je přitom použitelný na veškeré druhy důchodových sociálních dávek, jež zahraniční sociální pojistitel oprávněné osobě vyplatil. Lhostejno tedy, zda se jednalo o dávku důchodu invalidního, sirotčího či jinou dávku obdobného charakteru.

Regresní nárok vůči škůdci

Navzdory jasně formulovanému názoru, jímž soud zavrhl existenci přímého regresního nároku zahraničního sociálního pojistitele vůči tuzemskému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel, rozhodoval Nejvyšší soud rovněž o nárocích zahraničního sociálního pojistitele vůči

samotnému škůdci. V tomto případě přisvědčil soud názoru naší advokátní kanceláře, když zároveň navázal na svou dosavadní judikaturu (rozsudek NS sp. zn. 25 Cdo 1334/2020, ze dne 21. 4. 2022, ve spojení s rozsudkem NS sp. zn. 25 Cdo 589/2020, ze dne 26. 1. 2022, a nálezem Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1011/21, ze dne 29. 11. 2021) a rozhodl tak, že **nárok zahraničního sociálního pojistitele vůči samotnému škůdci** (na rozdíl od nároku vůči českému pojistiteli odpovědnosti z provozu motorových vozidel) **dán je**, a tudíž je zahraniční sociální pojistitel oprávněn domáhat se svých regresních nároků bez dalšího přímo vůči osobě škůdce.

Co se rozhodného práva týče, je pro stanovení **odpovědnosti za škodu způsobenou při dopravní nehodě, jakož i zavinění (příp. spoluzavinění poškozeného)**, rozhodným právem právo země, v níž došlo k dopravní nehodě (újmě na zdraví). Pokud tedy k dopravní nehodě došlo na území České republiky, uplatní se pro otázky posouzení odpovědnosti, zavinění či spoluzavinění poškozeného české hmotné právo. Naopak při posuzování **povahy a rozsahu nároků** zahraničního sociálního pojistitele se použije právní úprava státu zahraničního sociálního pojistitele. Vyplatí-li tedy kupř. německý sociální pojistitel oprávněné osobě dávku důchodového pojištění podle německého práva, bude se její povaha a rozsah posuzovat právě dle německé právní úpravy. Z téhož důvodu nemá na povahu a rozsah regresního nároku zahraničního sociálního pojistitele vůči škůdci vliv ani skutečnost, že česká právní úprava vyplacenou dávku zcela nezná či podmínky nároku na dávku formuluje oproti zahraniční právní úpravě navýsost rozdílně.

Mgr. et Mgr. Petra Vopálková,
advokát

Mgr. Vendula Jančálková,
advokátní koncipient

TSCHÖPL & PARTNER
ADVOKÁTI • RECHTSANWÄLTE • ATTORNEYS AT LAW

[Tschöpl & Partner](https://www.tschopl.cz)

Pod Křížkem 428/4
147 00, Praha 4 - Braník

Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138

Email: info@tschopl.cz

Kancelář Brno:

Výstaviště 1
647 00, Brno

Tel: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358

Email: info@tschopl.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)